SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 13. julija 2006 *

V zadevi C-74/04 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 16. februarja 2004,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopa W. Mölls, zastopnik, skupaj H.-J. Freunda, odvetnikom, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Volkswagen AG, s sedežem v Wolfsburgu (Nemčija), ki ga zastopata R. Bechtold in S. Hirsbrunner, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka na prvi stopnji,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J. Malenovský, J.-P. Puissochet, S. von Bahr (poročevalec) in U. Lõhmus, sodniki,

generalni pravobranilec: A. Tizzano,
sodna tajnica: K. Sztranc, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. septembra 2005,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. novembra 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti v pritožbi predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 3. decembra 2003 v zadevi Volkswagen proti Komisiji (T-208/01, Recueil, str. II-5141, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je razglasilo ničnost Odločbe Komisije 2001/711/ES z dne 29. junija 2001 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES (zadeva COMP/F-2/36.693 – Volkswagen) (UL L 262, str. 14, v nadaljevanju: sporna odločba).

Dejansko stanje in pravni okvir

2 Dejansko stanje in pravni okvir, kot izhajata iz izpodbijane sodbe, je mogoče povzeti, kot sledi.

3 Volkswagen AG (v nadaljevanju: Volkswagen) je družba holding in največje podjetje skupine Volkswagen, ki deluje v sektorju avtomobilske proizvodnje. Motorna vozila, ki jih proizvaja Volkswagen, v Evropski skupnosti v okviru sistema selektivne in ekskluzivne distribucije prodajajo zastopniki, s katerimi je ta družba sklenila tipsko zastopniško pogodbo (v nadaljevanju: zastopniška pogodba).

4 V skladu s členom 4(1) zastopniške pogodbe v različicah iz septembra 1995 in januarja 1998 Volkswagen zastopniku prepusti pogodbeno območje za program dobave in storitve za kupce. Nasprotno se zastopnik zavezuje, da bo na ozemlju, ki mu je bilo dano z zastopniško pogodbo, pospeševal prodajo in storitve za kupce ter optimalno izrabljal tržno zmogljivost. Na podlagi člena 2(6) (različica iz januarja 1989) ali (1) (različici iz septembra 1995 in januarja 1998) zastopniške pogodbe se zastopnik zavezuje, „da bo varoval interese Volkswagna AG, organizacijo distribucije Volkswagna in znamko Volkswagen ter da bo z vsemi sredstvi zagotavljal njegovo pospeševanje“. Določeno je tudi, da „bo zastopnik za to izpolnjeval vse zahteve za izvajanje pogodbe, kar zadeva distribucijo novih avtomobilov Volkswagen, oskrbo z nadomestnimi deli, storitve za kupce, pospeševanje prodaje, reklamo in izobraževanje ter zagotavljanje storilnosti na različnih področjih poslovanja Volkswagna“. Nazadnje, na podlagi člena 8(1) zastopniške pogodbe, „Volkswagen AG izdaja nezavezujoče priporočene cene za končne cene in popuste“.

5 Komisija je 17. julija 1997 in 8. oktobra 1998 po pritožbi nekega kupca v skladu s členom 11 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve uredbe o izvajanju členov 85 in 86 Pogodbe (UL 1962, 13, str. 204), na Volkswagen naslovila zahteve za informacije v zvezi s cenovno politiko in zlasti določitvijo prodajne cene modela Volkswagen Passat v Nemčiji. Volkswagen je 22. avgusta 1997 in 9. novembra 1998 odgovoril na te zahteve.

6 Komisija je 22. junija 1999 na podlagi prejetih informacij Volkswagnu poslala obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, v katerem mu je očitala kršitev člena 81(1) ES, ker se je z nemškimi zastopniki na svojem distribucijskem omrežju dogovoril o strogi cenovni disciplini za prodajo modela Volkswagen Passat.

7 Komisija je v tem obvestilu omenila zlasti tri okrožnice z dne 26. septembra 1996, 17. aprila in 26. junija 1997, ki jih je Volkswagen naslovil na svoje nemške zastopnike, ter pet dopisov, poslanih nekaterim od njih 24. septembra, 2. in 16. oktobra 1996, 18. aprila 1997 in 13. oktobra 1998 (v nadaljevanju skupno: sporni pozivi).

8 Volkswagen je z dopisom z dne 10. septembra 1999 odgovoril na navedeno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, v katerem je navedel, da so bila v obvestilu opisana dejstva v bistvu pravilna. Zaslišanja ni predlagal.

9 Komisija je 15. januarja in 7. februarja 2001 na Volkswagen naslovila novi zahtevi za informacije, na kateri je ta odgovoril 30. januarja in 21. februarja 2001.

10 Komisija je 6. julija 2001 Volkswagnu vročila sporno odločbo. Besedilo njenega izreka je:

„*Člen 1*

Volkswagen AG je s tem, da je določil prodajne cene modela Volkswagen Passat tako, da je od svojih nemških pogodbenih zastopnikov zahteval, naj pri prodaji tega modela strankam ne odobrijo popusta ali naj odobrijo samo omejen popust, kršil določbe člena 81(1) Pogodbe ES.

Člen 2

Zaradi kršitve iz člena 1 se Volkswagnu AG naloži globa 30,96 milijona EUR.

[…]

Člen 4

Naslovnik te odločbe je Volkswagen AG, D-38436 Wolfsburg.

[…]“

Izpodbijana sodba

11 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 10. septembra 2001, je Volkswagen vložil tožbo za razglasitev ničnosti sporne odločbe in podredno znižanje globe, ki mu je bila naložena s to odločbo.

12 Sodišče prve stopnje je v točki 32 izpodbijane sodbe s sklicevanjem na točko 69 svoje sodbe z dne 26. oktobra 2000 v zadevi Bayer proti Komisiji (T-41/96, Recueil, str. II-3383) ugotovilo, da je pojem sporazum v smislu člena 81(1) ES, kot ga razlaga sodna praksa, usmerjen v obstoj soglasja volj med vsaj dvema strankama, katerega izrazna oblika ni pomembna, če izraža njuno resnično voljo.

13 Sodišče prve stopnje je v točki 33 izpodbijane sodbe navedlo, da iz sodne prakse izhaja tudi to, da če odločitev izdelovalca pomeni enostransko ravnanje podjetja, ta odločitev ne spada v prepoved iz člena 81(1) ES (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 25. oktobra 1983 v zadevi AEG proti Komisiji, 107/82, Recueil, str. 3151, točka 38, in z dne 17. septembra 1985 v združenih zadevah Ford proti Komisiji, 25/84 in 26/84, Recueil, str. 2725, točka 21, ter zgoraj navedeno sodbo Bayer proti Komisiji, točka 66).

14 Sodišče prve stopnje je v točki 35 izpodbijane sodbe podrobno navedlo, da je treba primere, v katerih je podjetje sprejelo dejansko enostranski ukrep, to je brez izrecnega ali tihega sodelovanja drugega podjetja, razlikovati od tistih, v katerih je enostranskost samo navidezna. Medtem ko prvi ne spadajo pod člen 81(1) ES, je treba glede drugih šteti, da so sporazum med podjetji in zato lahko spadajo na področje uporabe tega člena. Tak je med drugim primer ravnanj in ukrepov, ki omejujejo konku-

renco in jih proizvajalec v okviru pogodbenih razmerij s trgovci sprejme navidezno enostransko, a slednji vanje vsaj tiho privolijo (zgoraj navedena sodba Bayer proti Komisiji, točka 71).

15 Sodišče prve stopnje je v točki 38 izpodbijane sodbe ugotovilo, da ni bilo dokazano, da se je sporne pozive izvajalo v praksi.

16 Sodišče prve stopnje je v točki 39 izpodbijane sodbe navedlo, da se je Komisija za ugotovitev obstoja sporazuma v smislu člena 81(1) oprla v glavnem na trditev, da so zastopniki ob podpisu zastopniške pogodbe molče sprejeli distribucijsko politiko Volkswagna.

17 Sodišče prve stopnje je v točki 43 izpodbijane sodbe poudarilo, da Komisija jasno ponovi tezo, da se šteje, da je zastopnik, ki je podpisal zastopniško pogodbo v skladu s konkurenčnim pravom, ob tem podpisu in z njim vnaprej sprejel poznejši nezakonit razvoj te pogodbe, čeprav ta pogodba prav zaradi skladnosti s konkurenčnim pravom zastopniku ni mogla omogočiti, da bi predvidel tak razvoj.

18 Sodišče prve stopnje je v točki 45 izpodbijane sodbe menilo, da si je mogoče predstavljati, da je mogoče šteti, da je ob podpisu zakonite zastopniške pogodbe in zaradi takega podpisa vnaprej sprejet pogodbeni razvoj, če gre za zakonit pogodbeni razvoj, ki je predviden s pogodbo ali ga zastopnik glede na poslovne običaje ali predpise ne more zavrniti. Nasprotno, po mnenju Sodišča prve stopnje ni pa sprejemljivo, da bi se

štelo, da je ob podpisu zakonite distribucijske pogodbe in zaradi tega podpisa vnaprej sprejet nezakonit pogodbeni razvoj.

19 Sodišče prve stopnje je v točki 46 izpodbijane sodbe iz tega sklepalo, da je Komisija napačno domnevala, da je bila posledica dejstva, da so zastopniki Volkswagna podpisali zastopniško pogodbo, da so zastopniki sprejeli sporne pozive.

20 Sodišče prve stopnje je v točki 47 izpodbijane sodbe menilo, da je Komisija napačno razlagala sodno prakso, ki jo navaja v podporo svoji tezi, ko trdi, da naj v skladu z zgoraj navedenima sodbama Sodišča AEG proti Komisiji in Ford proti Komisiji ter s sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 1995 v zadevi Bayerische Motorenwerke (C-70/93, Recueil, str. I-3439) in v skladu s sodbo Sodišča prve stopnje z dne 6. julija 2000 v zadevi Volkswagen proti Komisiji (T-62/98, Recueil, str. II-2707), vsaj v primerih selektivnih distribucijskih sistemov, kot je ta v obravnavanem primeru, ne bi bila ni potrebna privolitev zastopnika v poziv naročitelja v ravnanju zastopnika na podlagi tega poziva – na primer potem, ko ga je sprejel – in da bi bilo treba načeloma šteti, da je zastopnik privolil v poziv že, ker je vstopil v distribucijsko omrežje.

21 Sodišče prve stopnje je v točki 56 izpodbijane sodbe podrobno navedlo, da sodbi Sodišča z dne 12. julija 1979 v združenih zadevah BMW Belgium in drugi proti Komisiji (32/78, od 36/78 do 82/78, Recueil, str. 2435) in z dne 11. januarja 1990 v zadevi Sandoz prodotti farmaceutici proti Komisiji (C-277/87, Recueil, str. I-45) ter zgoraj navedena sodba Sodišča prve stopnje Bayer proti Komisiji, ki jih Volkswagen navaja v podporo svoji tožbi, jasno dokazujejo neutemeljenost teze Komisije. Vse te sodbe namreč potrjujejo, da je treba za ugotovitev obstoja sporazuma v smislu člena 81(1) ES dokazati soglasje volj. Poleg tega se mora to soglasje volj nanašati na določeno ravnanje, ki ga morajo stranke ob njegovem sprejetju poznati.

22 Sodišče prve stopnje se je v točki 61 izpodbijane sodbe sklicevalo na trditev, ki jo je podredno navedla Komisija, da če bi ocenili, da je za ugotovitev vključitve spornih pozivov v zastopniško pogodbo potreben pridržek v tej pogodbi, bi bilo treba šteti, da je člen 2(1) ali (6) navedene pogodbe tak pridržek.

23 Sodišče prve stopnje je v točki 63 izpodbijane sodbe zavrnilo to podredno trditev s pojasnilom, da se člen 2(1) ali (6) zastopniške pogodbe lahko razlaga le tako, da se nanaša samo na zakonita sredstva. Po mnenju Sodišča prve stopnje bi zagovarjanje nasprotnega pomenilo, da bi se iz take, nevtralno formulirane pogodbene določbe sklepalo, da so se zastopniki zavezali z nezakonito pogodbo. Sodišče prve stopnje je v točki 64 navedene izpodbijane sodbe dodalo, da je tudi člen 8(1) zastopniške pogodbe napisan nevtralno in celo bolj v smislu prepovedi možnosti, da bi Volkswagen izdajal zavezujoča cenovna priporočila.

24 V teh okoliščinah je Sodišče prve stopnje sporno odločbo razglasilo za nično.

Predlogi strank in pritožbeni razlog v podporo pritožbi

25 Komisija Sodišču predlaga razveljavitev izpodbijane sodbe, odstopitev spora Sodišču prve stopnje in naložitev plačila stroškov Volkswagnu.

26 V podporo svoji pritožbi uveljavlja samo pritožbeni razlog, da Sodišče prve stopnje ni spoštovalo člena 81(1) ES.

27 Volkswagen predlaga zavrnitev pritožbe in naložitev plačila stroškov Komisiji.

Pritožba

Trditve strank

28 Komisija trdi, da Sodišče prve stopnje ni spoštovalo člena 81(1) ES s tem, da je menilo, da sporni pozivi niso pomenili sporazumov med podjetji v smislu ustaljene sodne prakse Sodišča.

29 Komisija navaja, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča dopustitev zastopnika v selektivno distribucijsko omrežje kaže na njegovo izrecno ali tiho sprejetje distribucijske politike proizvajalca (zgoraj navedeni sodbi AEG proti Komisiji, točka 38, in Ford proti Komisiji, točka 21, ter sodba z dne 6. januarja 2004 v združenih zadevah BAI in Komisija proti Bayerju, C-2/01 P in C-3/01 P, Recueil, str. I-23, točka 144).

30 Komisija dodaja, da prav tako v skladu z ustaljeno sodno prakso poziv, ki ga proizvajalec avtomobilov s pogodbo naslovi na svoje distributerje, ne pomeni enostranskega akta, ki ne bi spadal na področje uporabe člena 81(1) ES, ampak sporazum v smislu te določbe, če se uvršča med vse stalne poslovne odnose, ki jih še naprej ureja vnaprej vzpostavljeni splošni sporazum (glej zgoraj navedeni sodbi Ford proti Komisiji, točka 21, in Bayerische Motorenwerke, točki 15 in 16, ter sodbo z dne 18. septembra 2003 v zadevi Volkswagen proti Komisiji, C-338/00 P, Recueil, str. I-9189, točka 60).

31 Komisija trdi, da se je z izrekom izpodbijane sodbe kršilo to sodno prakso in da ta sodba ni združljiva s selektivnimi distribucijskimi sistemi.

32 Po mnenju Komisije je zastopnik s tem, da je podpisal zastopniško pogodbo, sprejel prihodnje ukrepe, ki bi se lahko uvrstili v okvir, začrtan s to pogodbo. Trdi, da v nasprotju s tem, kar je Sodišče prve stopnje presodilo v točkah 45 in 56 izpodbijane sodbe, ni treba, da so taki ukrepi predvideni s zastopniško pogodbo ali da so v skladu z zakonom, da bi jih šteli za sporazum v smislu člena 81(1) ES.

33 Volkswagen trdi, da je razlaga pojma sporazum, ki jo je podalo Sodišče prve stopnje, popolnoma v skladu s sodno prakso Sodišča in z navedeno določbo Pogodbe ES.

Presoja Sodišča

34 Komisija v bistvu trdi, da Sodišče prve stopnje brez zmotne uporabe prava ni moglo prezreti, da zastopnik ob podpisu zastopniške pogodbe daje vnaprejšnjo privolitev v vse ukrepe, ki jih proizvajalec avtomobilov sprejme v okviru tega pogodbenega razmerja.

35 Komisija je v utemeljitev svoje teze opozorila na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero poziv, ki ga proizvajalec avtomobilov s pogodbo naslovi na svoje distributerje, ne pomeni enostranskega akta, ampak sporazum v smislu člena 81(1) ES, če se uvršča med vse stalne poslovne odnose, ki jih še naprej ureja vnaprej vzpostavljeni splošni sporazum.

36 Torej, sodna praksa, na katero se sklicuje Komisija, ne implicira, da vsak poziv, ki ga proizvajalec avtomobilov naslovi na zastopnike, pomeni sporazum v smislu člena 81(1) ES, in ne oprosti Komisije od tega, da v posameznem primeru dokaže obstoj soglasja volj strank zastopniške pogodbe.

37 Ugotoviti je treba, da je Sodišče prve stopnje v točkah od 30 do 34 izpodbijane sodbe pravilno navedlo, da za nastanek sporazuma v smislu člena 81(1) ES zadostuje, da je navidezno enostranski akt ali ravnanje izraz soglasne volje vsaj dveh strank, pri čemer oblika tega soglasja sama po sebi ni odločilna.

38 Kot Volkswagen v točki 29 svojega odgovora na obvestilo o pritožbi podrobno navaja, bi bila posledica obratne rešitve prenos dokaznega bremena obstoja kršitve pravil o konkurenci in kršitev načela domneve nedolžnosti.

39 Volja strank lahko izhaja tako iz določb zadevne zastopniške pogodbe kot iz ravnanja strank in zlasti iz morebitnega obstoja tihe privolitve zastopnikov v poziv proizvajalca (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Volkswagen proti Komisiji z dne 18. septembra 2003, točke od 61 do 68).

40 Kar zadeva prvi primer, je Komisija v obravnavanem primeru sklepala na obstoj soglasne volje med strankami samo iz določb zadevne zastopniške pogodbe. Sodišče prve stopnje bi si moralo prizadevati, kot je storilo, da preizkusi, ali zastopniška pogodba izrecno vsebuje sporne pozive, ali vsaj to, ali njene določbe proizvajalcu avtomobilov dovoljujejo, da uporabi take pozive.

41 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče v točki 20 zgoraj navedene sodbe Ford proti Komisiji zavrnilo trditev glede domnevno enostranskosti določenih ukrepov selektivne distribucije motornih vozil, pri čemer je poudarilo, da morajo sporazumi o zastopanju nujno pustiti določene vidike poznejšim odločitvam izdelovalca in da so bile take odločitve natančno predvidene v prilogi k zadevni zastopniški pogodbi.

42 Sodišče je v točki 64 zgoraj navedene sodbe Volkswagen proti Komisiji z dne 18. septembra 2003 tudi menilo, da je Sodišče prve stopnje pravilno presodilo, da so se ukrepi, ki jih je Volkswagen sprejel za omejitev dobav motornih vozil italijanskim zastopnikom, izvedenih z jasnim ciljem oviranja ponovnih izvozov iz Italije, uvrščali med stalne poslovne odnose strank zastopniške pogodbe, pri čemer se je Sodišče prve stopnje oprlo zlasti na dejstvo, da je zadevna zastopniška pogodba predvidela možnost omejitve takih dobav.

43 V tem kontekstu je treba opozoriti, da iz sodne prakse Sodišča ne izhaja, da je skladnost ali neskladnost določb zadevne pogodbe s pravili o konkurenci nujno odločilna v okviru tega preizkusa. Iz tega sledi, da je Sodišče prve stopnje s sodbo zmotno uporabilo pravo, ko je v točkah 45 in 46 izpodbijane sodbe presodilo, da določb, skladnih s pravili o konkurenci, ni mogoče šteti, kot da dovoljujejo pozive, ki nasprotujejo tem pravilom.

44 Ni namreč mogoče takoj izključiti, da bi lahko poziv, ki naj bi bil v nasprotju s pravili o konkurenci, šteli, kot da je dovoljen z navidezno nevtralnimi določbami zastopniške pogodbe.

45 Posledično Sodišče prve stopnje brez zmotne uporabe prava ni moglo opustiti preizkusa od primera do primera določb zastopniške pogodbe s tem, da bi, če bi bilo to primerno, upoštevalo vse druge upoštevne dejavnike, kot so cilji, ki jih ta pogodba zasleduje ob upoštevanju gospodarskega in pravnega vidika, glede na katerega je bila ta sklenjena.

46 Kar zadeva drugi primer, in sicer neobstoj upoštevnih pogodbenih določb, obstoj sporazuma v smislu člena 81(1) ES domneva izrecno ali tiho privolitev dela zastopnikov v ukrep, ki ga sprejme proizvajalec avtomobilov (v tem smislu glej zgoraj navedeno sodbo BMW Belgium in drugi proti Komisiji, točke od 28 do 30).

47 Ker Komisija v tem primeru ni navedla obstoja izrecne ali tihe privolitve dela zastopnikov, ta drugi primer v okviru tega spora ni upošteven.

48 Iz navedenega sledi, da bi moralo Sodišče prve stopnje za ugotovitev, ali so sporni pozivi spadali v celoto poslovnih odnosov Volkswagna z njegovimi zastopniki, preizkusiti, ali so jih določbe zastopniške pogodbe predvidele ali dovolile, ob upoštevanju ciljev, ki jih kot take ta pogodba zasleduje ob upoštevanju gospodarskega in pravnega vidika, glede na katerega je bila ta sklenjena.

49 Kar v obravnavanem primeru zadeva razlago določb zastopniške pogodbe, ki jo je opravilo Sodišče prve stopnje, je treba opozoriti, da iz členov 225 ES in 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča izhaja, da je Sodišče prve stopnje edino pristojno za ugotavljanje dejstev, razen v primeru, če bi vsebinska nepravilnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene, in za presojo teh dejstev. Če je Sodišče prve stopnje ugotovilo ali presodilo dejstva, je Sodišče na podlagi navedenega

člena 225 ES pristojno za izvedbo nadzora nad pravno opredelitvijo teh dejstev in nad pravnimi posledicami, ki jih je iz tega izpeljalo Sodišče prve stopnje (glej zlasti sodbo z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji, C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 23).

50 Kar zadeva določbe zastopniške pogodbe, je Sodišče prve stopnje v točki 2 izpodbijane sodbe suvereno ugotovilo, da se zastopnik v skladu s členom 2(1) ali (6) te pogodbe zavezuje zlasti, da bo varoval interese organizacije distribucije Volkswagna in znamko Volkswagen ter da bo za to izpolnjeval vse zahteve za izvajanje pogodbe, kar zadeva distribucijo novih avtomobilov in pospeševanje prodaje.

51 Iz točke 2 izpodbijane sodbe tudi izhaja, da Volkswagen v skladu z členom 8(1) zastopniške pogodbe daje nezavezujoče priporočene cene za končne cene in popuste.

52 Sodišče prve stopnje je v točkah od 62 do 68 izpodbijane sodbe v okviru konkretne presoje zastopniške pogodbe ugotovilo, da navedenih členov ni mogoče šteti, kot da so Volkswagnu dovolili, da zastopnikom daje zavezujoča priporočila, kar zadeva cene novih vozil, in da sporni pozivi niso pomenili sporazuma v smislu člena 81(1) ES.

53 Sodišče prve stopnje se je pravilno oprlo na formulacijo določb zastopniške pogodbe, da bi presodilo njihovo vsebino. Sodišče pa v okviru pritožbe načeloma ni pristojno za nadzor nad presojo Sodišča prve stopnje, da so bile te določbe napisane nevtralno, tudi če z izrazi, ki Volkswagnu prepovedujejo možnost izdaje zavezujočih priporočenih cen. Vendar je treba opozoriti, da je Sodišče prve stopnje svoje utemeljevanje

oprlo na zmotno uporabo prava s tem, ko je presodilo, da določb, skladnih s pravili o konkurenci, ni bilo mogoče šteti, kot da dovoljujejo pozive, ki nasprotujejo tem pravilom.

54 Vendar ta napaka nima posledice na utemeljenost presoje Sodišča prve stopnje, da v obravnavanem primeru spornih pozivov ni bilo mogoče šteti za „sporazum“ v smislu člena 81(1) ES.

55 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba ugotoviti, da je Sodišče prve stopnje v točki 68 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da je treba sporno odločbo razglasiti za ničnо.

56 Iz tega sledi, da je treba pritožbo zavreči kot neutemeljeno.

Stroški

57 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 istega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Volkswagen je predlagal, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Komisiji Evropskih skupnosti se naloži plačilo stroškov.

Podpisi